

VAAKAHUONE

RAKENNUSHISTORIAALLISET LÄHTÖTIEDOT

2025

SISÄLLYS

JOHDANTO.....	3
PERUSTIEDOT.....	4
SIJAINTIKAAVIO	5
HISTORIA.....	6
ALKUPERÄINEN SUUNNITTELURATKAISU	7
PIIRUSTUKSIA	8
ALUEEN KEHITYS	11
MUUTOSKAAVIOT	12
NYKYTILAVALOKUVAT.....	14
PIIRUSTUKSET JA RAKENNUSLUVAT	18
LÄHTEET.....	19

Selvitys ja ja taitto: Anna Solin, arkkitehti SAFA, kaavoitus, Turun kaupunki.

Kansikuva: Vaakahuoneen rakennus kuvattuna Linnankadulta. Anna Solin, 2025.

Julkaistu: 24.11.2025.

JOHDANTO

Selvitys on laadittu Vaakahuoneen myyntikilpailun yhteydessä kilpailuaineiston liitteeksi. Tavoitteena on taustoittaa Vaakahuoneen rakennushistoriaa ja säilyneisyyttä yleisellä tasolla.

Nykyään Vaakahuoneena tunnettu rakennus rakennettiin alemman höyrylaivasataman tavarasuojaksi vuonna 1890. Rakennus koostuu tiilirakenteisesta osasta ja pitkänomaisesta varasto-osasta osasta, joka tilattiin saksalaiselta valmistajalta. Rakennus on säilynyt hyvin alkuperäisessä asussaan, vaikka on osittain peitetty terassirakenteilla ja myöhemmillä lisäyksillä.

Säilyneen rakennuksen lisäksi rantaan rakennettiin toinen lähes identtinen tavarasuojaja, sekä kolmas katosmainen tavarasuojaja. Nämä kaksi purettiin vuonna 1940 Martinsillan rakentamisen yhteydessä. Tavarasuojaja toimi höyrylaiva Ukkopekan käytössä 1980-luvulta lähtien ja muutettiin lisäksi ravintolakäyttöön 1990-luvulla. Turun kaupunki on vuonna 2024 päättänyt luopua rakennuksesta ja etsii luovutuskilpailun kautta rakennukselle uutta omistajaa.

Selvitykseen on kerätty perustietoja rakennuksen historiasta ja arkkitehtuurista. Historiatietoja rakentamisesta 1890-luvulla on kerätty digitoiduista sanomalehdistä, joissa on kerrottu Turun kaupunginvaltuuston päätöksenteosta. Alkuperäiset päätösasiakirjat löytyvät Turun kaupunginarkistosta. Alkuperäisiä 1800-luvun lopun piirustuksia tai kaikkia 1920- ja 1930-luvun piirustuksia ei suppean selvityksen yhteydessä löytynyt kaupunginarkistosta.

Selvitykseen on kerätty tiedot rakennuksen muutosvaiheista saatavilla olleisiin rakennuslupapiirustuksiin perustuen, muutosvaiheet on myös esitetty pääpiirteittäin kaavioilla. Nykytilan valokuviiin on kirjattu huomioita rakennuksen säilyneisyydestä. Sisätilojen säilyneisyyttä ei ole tutkittu tarkasti. Lähdeluetteloon on kerätty käytetyt lähteet.

Kuvassa etualalla nykyään purettu pohjoisempi tavarasuojaja, taaempaan nykyinen Vaakahuone. Linnankadulla näkyy rakennusten vieressä nykyään poistettu jalkakäytävä ja raitiotien kiskot. Kuvaaja Birger Lundsten 1930. TKM.

Todennäköisesti 1890-luvun lopulla otetussa valokuvassa tavarasuojat näkyvät Aurajoen vastakkaisella rannalla. Kuvaaja N. Hauvonen. TKM.

PERUSTIEDOT

Rakennusvuosi: 1890

Suunnittelija: Insinööri M. Gustav,
Actiengesellschaft für Eisen- und
Wellblech-Constructionen vormals Breest&Co Berlin

Osoite: Linnankatu 40

Kiinteistötunnus: 853-8-9901-0

Pysyvä rakennustunnus: 1033298609

Kaupunginosa: VIII

Omistus: Turun kaupunki

Suojelutilanne: Suojeltu asemakaavalla 853 10/1990

Muutoshistoria

1890 uudisrakennus

1920–1930-l ovimuutoksia tiilirakenteisessa osassa

1997 varasto-osan muuttaminen kesä-
ravintolatilaksi ja varastotilaksi

2000–2003 muutoksia ravintolatilassa, te-
rassien rakentaminen ja kattaminen, uudet
wc:t, huolto- ja pysäköintijärjestelyt

Käyttöhistoria

1890–1987 Varasto-osa alun perin alem-
man höyrylaivasataman tavarasuojia ja
myöhemmin sataman varastotila

1890–1987 Tiilirakenteista osaa on käytetty eri
vaiheissa poliisin vartiohuoneena, tullikamari-
na ja vaakahuoneena ja taukokuoneena

1987–2024 Höyrylaivaosakeyhtiö S/S
Ukkopekan lipputoimisto ja laituripaikka

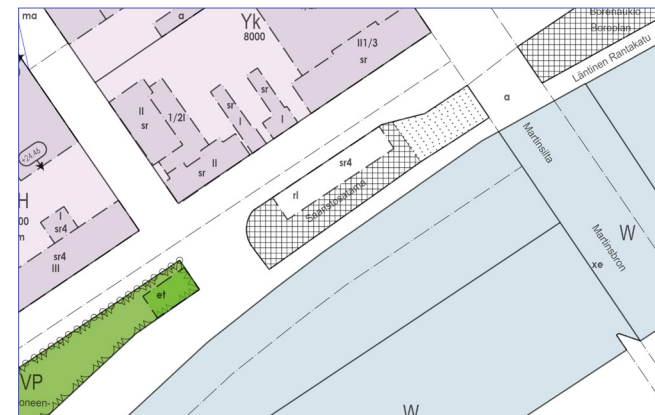
1997- Ravintola Vaakahuone

Kaavatiedot

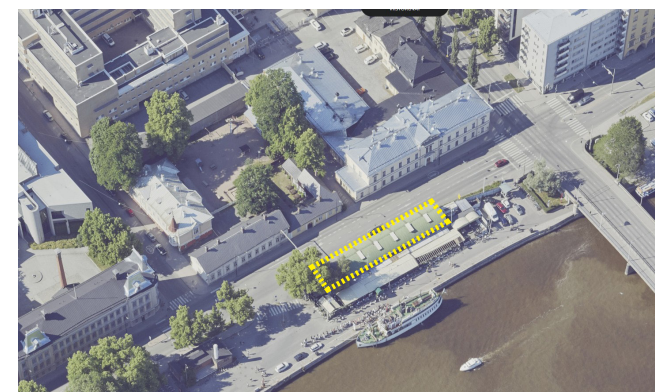
Asemakaava 10/1990 (tullut voimaan 16.11.1991). Ra-
kennus on merkitty suojelumerkinnällä sr4: "Rakennus-
taiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden ra-
kennusten rakennusala. Tässä rakennusalueella olevaa
rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa eikä siinä saa
suorittaa sellaisia lisärakentamis- tai muutostöitä, jotka
tärvelevät julkisivujen tai vesikaton rakennustaiteellista
tai kulttuurihistoriallista arvoa tai tyyliä. Mikäli raken-
nuksessa on aikaisemmin suoritettu tällaisia tarveleviä
toimenpiteitä, on rakennus lisärakentamis- tai muutos-
töiden yhteydessä pyrittävä saattamaan ennalleen."

Rakennus on merkitty rannikkolaivasatamaa palvele-
van terminaalirakennuksen rakennusalueksi (rl) ja se
sijaitsee katualueella.

Voimassa olevassa Yleiskaava 2029:ssä alue on
keskustatoimintojen aluetta (C). Aue on historiallista
puistoaluetta (VPH/s), jonka ympäristö säilytetään, ja
sijaitsee Aurajokivarren arvokkaalla maisema-alueella
(ma-2) ja lisäksi kansallisen kaupunkipuiston alueella.
Rakennus on merkitty arvokkaaksi rakennetun ympä-
ristön kokonaisuudeksi.

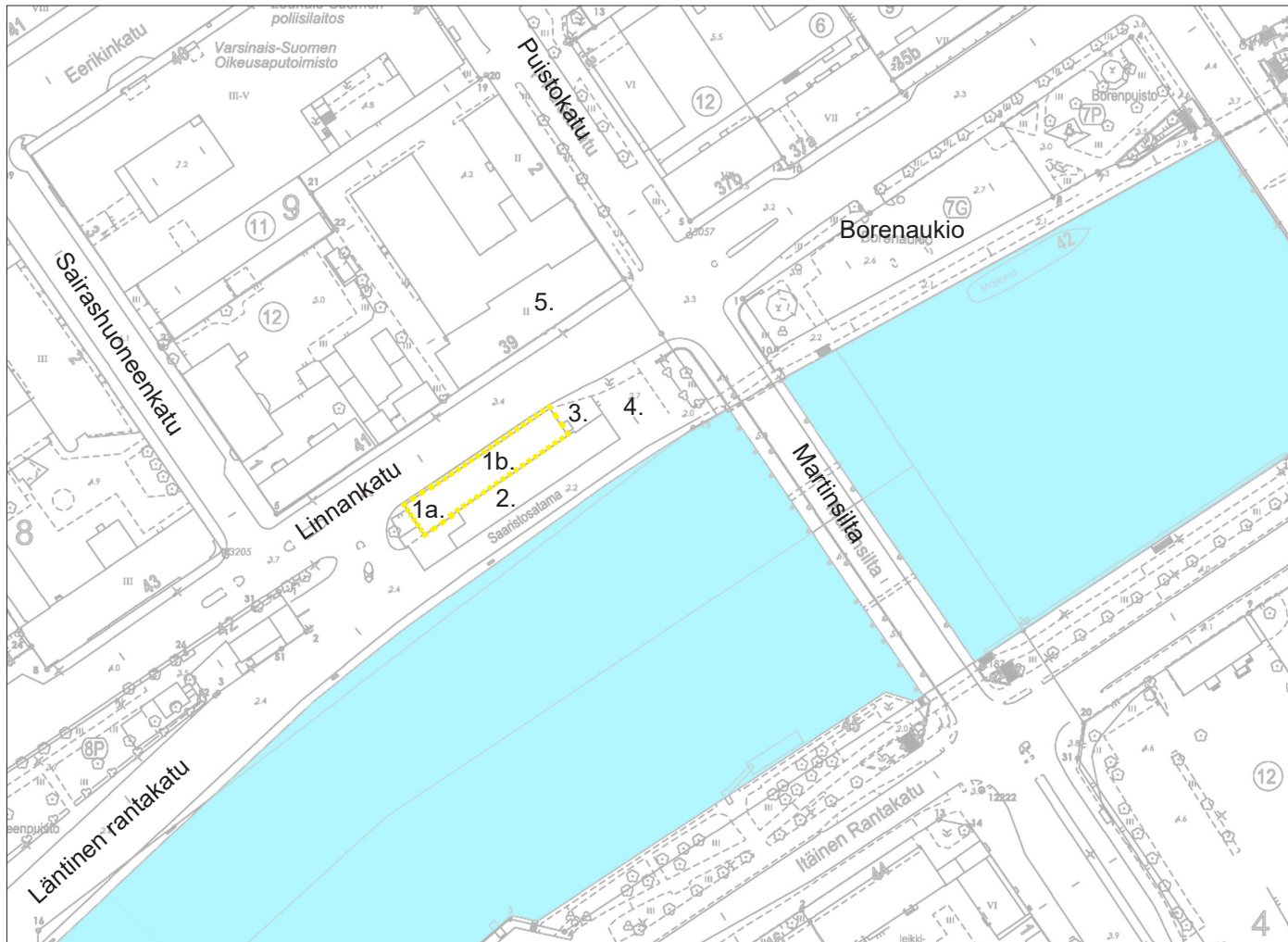

Ote ajantasa-asemakaavasta. Rakennus on suojeltu (sr4).
Turun kaupunki.

Rakennus merkittynä viistoilmakuvaan vuodelta 2022.
Turun kaupunki.

SIJAINTIKAAVIO

- 1a. Alkuperäinen tiilirakenteinen osa
- 1b. Alkuperäinen varasto-osa
- 2. Terassi
- 3. Aidattu jätekatos
- 4. Pysäköintialue
- 5. Entinen tulli- ja pakkahuone

Rakennus sijaitsee osoitteessa Linnankatu 40. Rakennus on merkitty keltaisella viivalla kantakarttaan. Turun kaupunki.

HISTORIA

Aurajokeen perustettiin uusi, ns. alempi höyrylaiva-satama vastaamaan kasvaneeseen liikennemäärään 1880-luvun lopulla. Entinen Kliinisen instituutin rakennus osoitteessa Linnankatu 39 muutettiin sataman tullikamariksi ja pakkahuoneeksi.¹ Samalla tuli ajankohtaiseksi tavarasuojien rakentaminen tullikamarin edustalle sataman yhteyteen. Rakentamista edelsi pitkä päätöksenteko ja vilkas keskustelu kaupunginvaltuustossa ja lehdistössä.

Aluksi kaupunginvaltuustossa päätettiin rakentaa tavarasuojat puurakenteisina, mutta jo loppuvuodesta 1888 arvioitiin kuitenkin, että suojat tulisivat edullisemmaksi rakentaa rautarakenteisina.² Kaupungin rahatoimikamari laati kaupunginvaltuuston toimeksiannosta tarjouspyynnön ulkomaalaisille valmistajille. Pyyntöihin tuli ainoastaan yksi tarjous. Englantilaisilta valmistajilta ei ollut tullut yhtään tarjousta ja Belgiasta oli tullut yksi puutteellinen tarjous. Berliiniläinen yhtiö Brest&Co tarjosivat suojien valmistamisen, toimittamisen ja pystyttämisen hintaan 51 000 mk. Lehtitietojen mukaan rakennuksen suunnitteli mahdollisesti insinööri Max Gustav.³ Lisäksi laskettiin, että tullimaksuja tuli 10 400 mk. Päätös tilauksesta tehtiin kaupunginvaltuustossa tammikuussa 1889.⁴

Rakentamisesta järjestettiin urakkahuutokauppa maaliskuussa 1889, jonka voitti rakennusmestari R. Östman. Urakka käsitti kahden tavarasuojan ja kahden avonaisen suojan perustustyöt sekä suojiin kuuluvien

kivirakennusten teko.⁵ Heinäkuussa 1889 uutisoitiin, että höyrylaiva Per Brahe oli kuljettanut kolme Saksasta tilattua tavarasuojaa Turkuun.⁶ Rakennukset valmistuivat vuonna 1890.⁷ Muutama vuosi myöhemmin, jälleen usean valtuustokäsittelyn jälkeen, rakennettiin vielä kolmas, avonainen suoja lähemmäksi jokirantaa.

Kaksi umpinaista tavarasuojaa olivat keskenään lähes identtiset, mutta toistensa peilikuvat. Tiilirakenteiset osat poikkesivat toisistaan sisustukseltaan ja käytöllään. Eteläisemmässä oli toimistotilaa kahdessa huoneillassa ja pohjoisemmassa yksi sali ja käymälätilat. Varasto-osat olivat ilmeisesti identtiset ja niitä käytettiin satamaan tuotujen tavaroiden väliaikaisena suojana. Säilyneessä tiilirakenteisessa osassa toimi aluksi poliisiasema, myöhemmin tullikamari kesäaikana.⁸ Vuonna 1939 varasto-osassa tehtiin muutoksia, ja piirustuksen perusteella rakennus toimi sataman vaakahuoneena ja vaakajaan toimistona.⁹ Pohjoisemmat kaksi rakennusta purettiin, kun Martinsilta rakennettiin vuonna 1940. Eteläisempi suoja jäi yhä sataman käyttöön, kunnes se 1980-luvulla vuokrattiin Höyrylaivaosakeyhtiö S/S Ukkopekan toimisto- ja odotustilaksi ja ravintolaksi.¹⁰ Vuonna 1997 varasto-osaan rakennettiin ravintola, jota 2000-luvun alussa muokattiin ja muutettiin, ja sen eteen rakennettiin terrassirakennelmat. Ukkopekan toiminta loppui vuonna 2024.

5 Aura, 27.03.1889, nro 72, s. 2

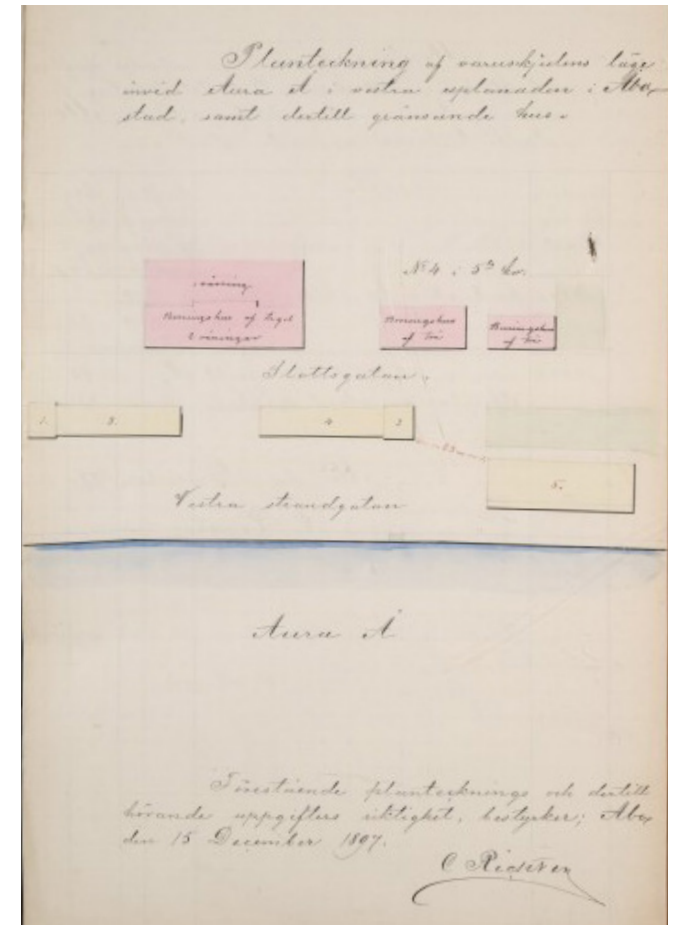
6 Åbo Tidning, 3.7.1889, s.2. Sanomalehtiarkisto.

7 Palovakuutus 17076, KA

8 Palovakuutus 17076, KA. "Polisvaktkontor" ja palovakuutuksen päivitys, nro 28205 vuonna 1909.

9 Muutospiirustus vuodelta 1939, TKA.

10 Pakola 2013, 88.

Ote palovakuutuksesta nro 17076, vuodelta 1897 kun vakuutus päivitettiin käsittämään uusi, avoin tavarasuojia (piirustuksessa nro 5.). Nykyinen Vaakahuone on piirustuksessa merkitty numeroilla 1. ja 3. Kansallisarkisto.

1 Arkkitehtitoimisto Hanna Lyytinen 2011, 17.

2 Aura, 05.10.1888, s. 2.

3 Åbo Underrättelser 25.1.1890, s. 2.

4 Åbo Underrättelser 25.1.1889, s.2. Selostus Turun kaupunginvaltuuston kokouksesta.

ALKUPERÄINEN SUUNNITTELURATKAISU

Rakennus on säilynyt pitkälti alkuperäisessä asussaan myöhemmistä lisäyksistä huolimatta. Rakennuksen alkuperäiset värikerrokset on tutkittu vuonna 1999.¹¹ Rakennus koostuu tiilirakenteisesta osasta ja pitkänomaisesta varasto-osasta. Kaareva katto on galvanisoitua peltiä ja yhdistää kaksi rakennusosaa yhtenäiseksi rakennukseksi.¹² Katto ja siinä säilyneet kattoikkunat ovat alkuperäisiä.

Tiilirakenteinen osa on puhtaaksi muurattua tiiltä, jota koristaa leveät, rapatut ja vaaleaksi maalatut listoitukset, hammaslistat, kaariaukot ja kulmien leveät pilasteriaiheet. Päädyn yläosassa on pyöreä koristeellinen ikkuna. Palovakuutuksen mukaan tiilirakennuksen koko oli 9 x 9,8 metriä ja korkeus 6,5 metriä. Tilat kuvailtiin olevan poliisikonttorin käytössä ja käsittivät yhdessä kerroksessa salin ja yhden huoneen. Tiloissa oli yksi kaakeliuuni ja yksi kamiina. Kaakeliuuni on säilynyt alkuperäisenä.

Varasto-osa rakennettiin palovakuutuksen mukaan galvanisoidusta rautapelistä ja käsitti yhden huoneen yhdessä kerroksessa, pituus oli 38,8 metriä ja leveys 9,8 metriä. Varasto-osassa on kuusi ovea kummallakin sivulla, jonka lisäksi päädyssä ovi. Julkisivuja ja kattoja koristavat valurautaiset sirot kiehkuramaiset koristeaiheet. Ovissa on ristikkokuviot, jotka toistuvat julkisivujen pilasterimaisissa kentissä.

Tavarasuoja rajattuna arviolta 1890-luvun lopun valokuvassa. Kuvassa erottuu tiilirakenteisen osan joen puoleiset ikkunat ja ovi. Varasto-osassa näkyy hyvin joenpuoleiset ovet ja kattoikkunat. Kuvaaja N. Hauvonen. TKM. Kuvaa on rajattu, kuva alkuperäisellä rajauksella sivulla 3.

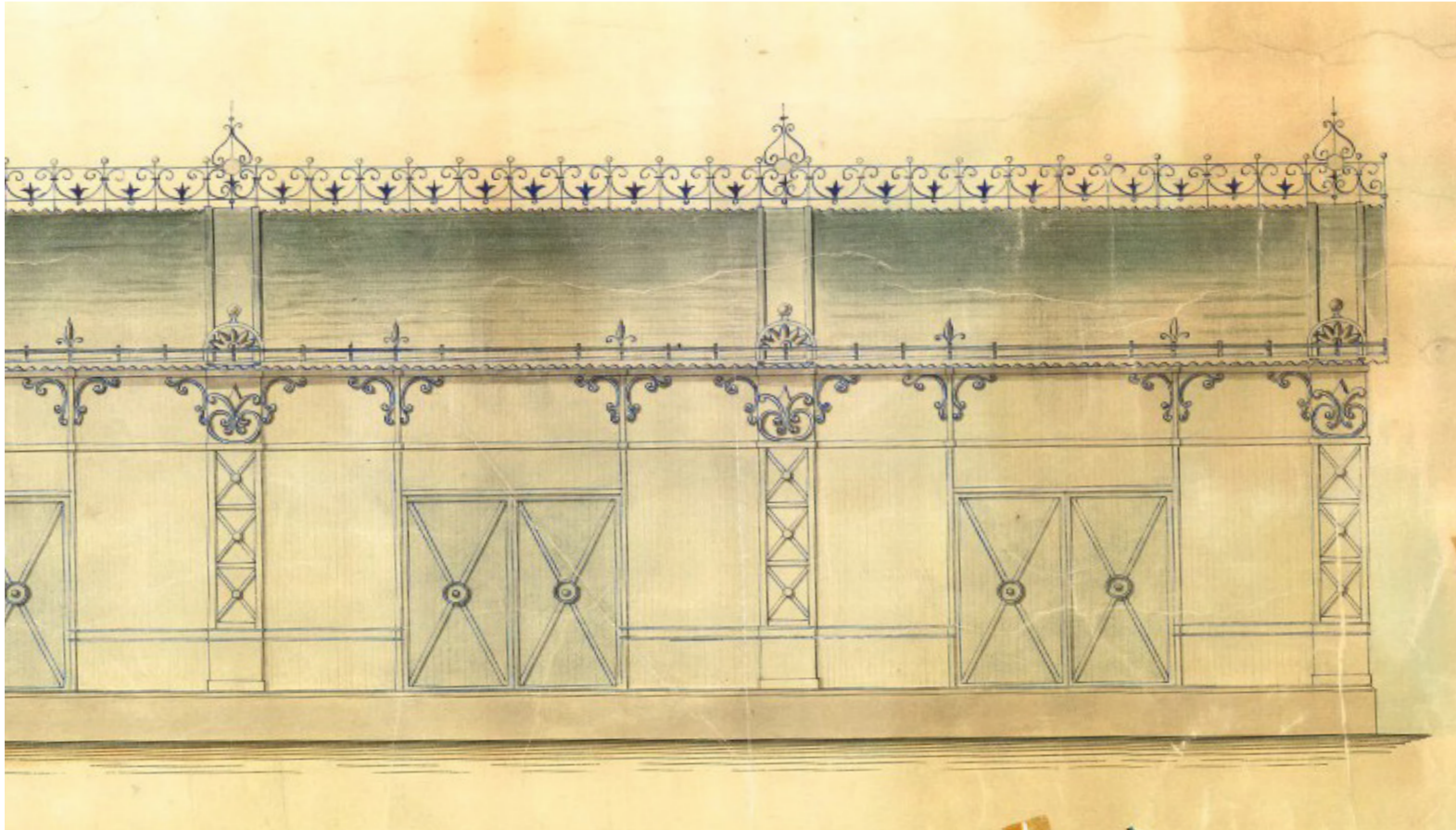

Kuvassa näkyy tavarasuojan eteläpuoleinen pääty ja alkuperäiset aukotukset. Nykyisen ikkunan paikalla on ilmeisesti ollut ovi tai korkea ikkuna, ovi on ollut hieman erilainen. Niiden yläpuolella on ollut vaalea kaaridetilji. Kuvaaja N. Hauvonen, 1895. TKM. Kuvaa on rajattu, kuva alkuperäisellä rajauksella sivulla 10.

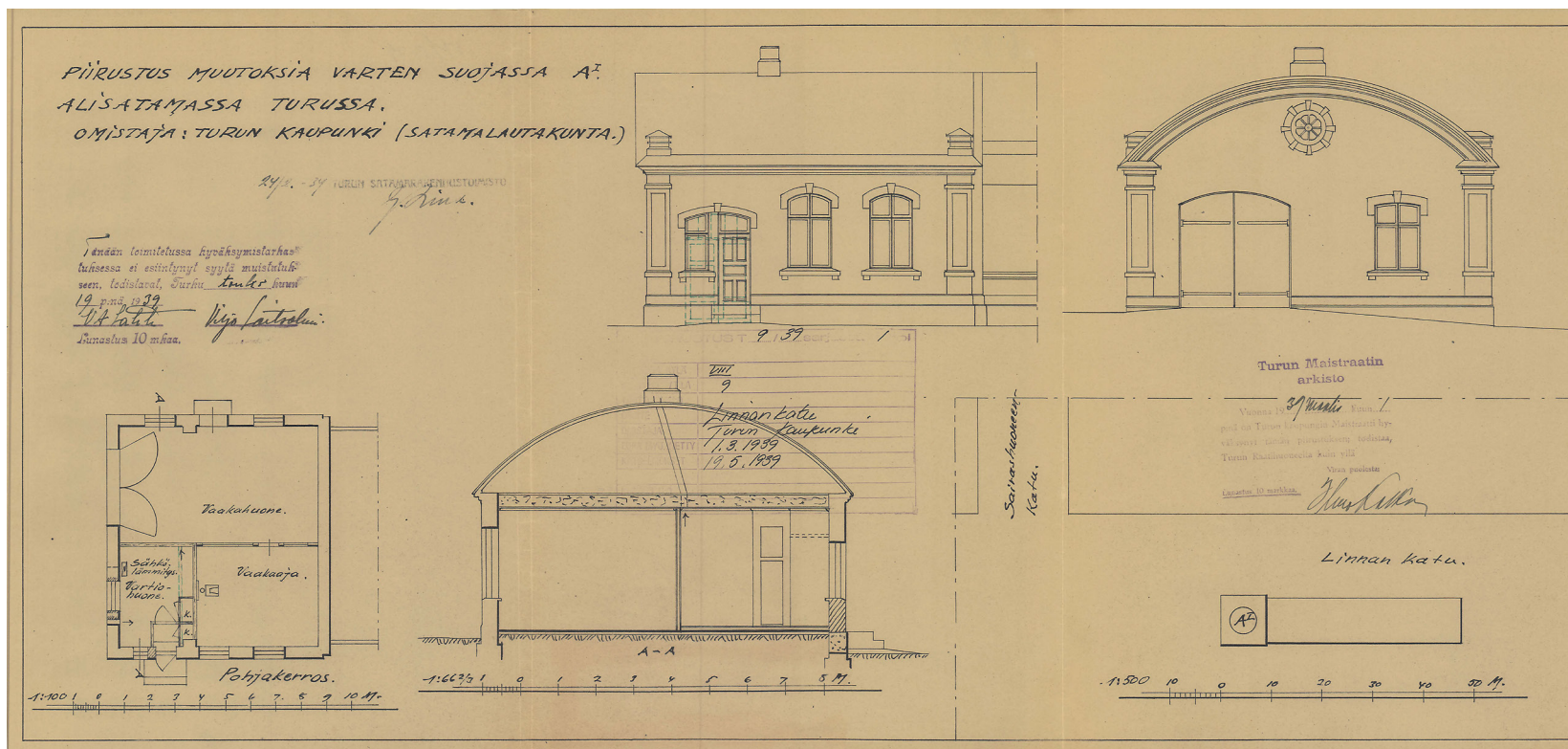
¹¹ Sellakka Oy, 1999.

¹² Palovakuutus 17076, KA.

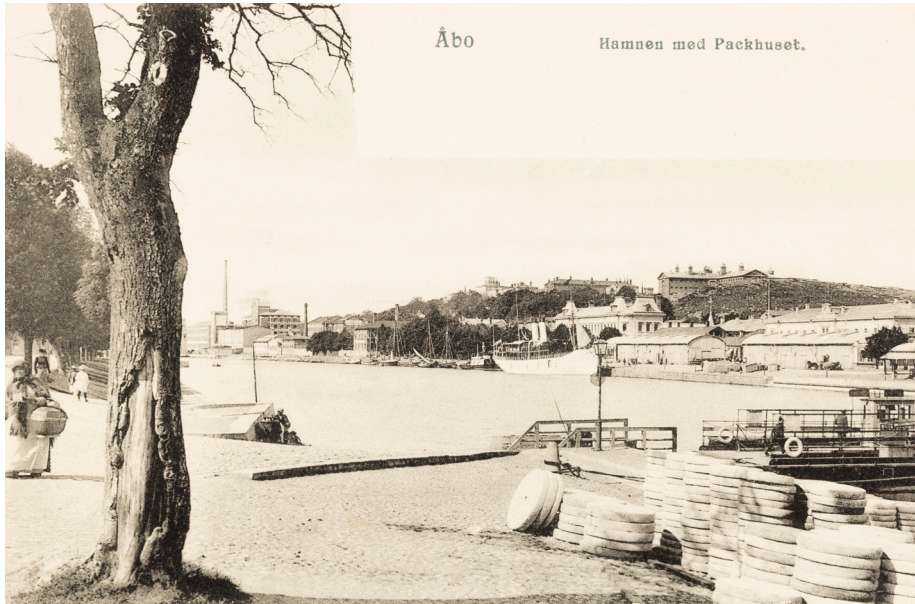
PIIRUSTUKSIA

Väritukimuraportin liitteenä on vanhalta näyttävä varasto-osan piirustus. Lähdettä ei ole, eikä piirustusta tämän selvityksen suppeassa puitteessa löytynyt arkistoista. Sellakka Oy, 1999.

Muutospirustus vuodelta 1939, jolloin tiiliraken-
teisessa osassa tehtiin sisäänkäynnin muutoksia.
RakVa/TKA.

Ajoittamattomassa valokuvassa Aurajoen itärannalta tavarasuojat näkyvät vastakkaisella rannalla. Nykyinen Vaakahuone on vasemmanpuoleinen rakennus. Oikeassa reunassa näkyy nk. ylinen föri. TKM.

Höyrylaiva Bore Aurajoen alastamassa. Oikealla näkyy nykyään purettu avoin tavarasuojaj, taustalla pilkottaa kaksi katettua tavarasuojaa. Kuvaaja Rurik Hjelt, 1898. TKM.

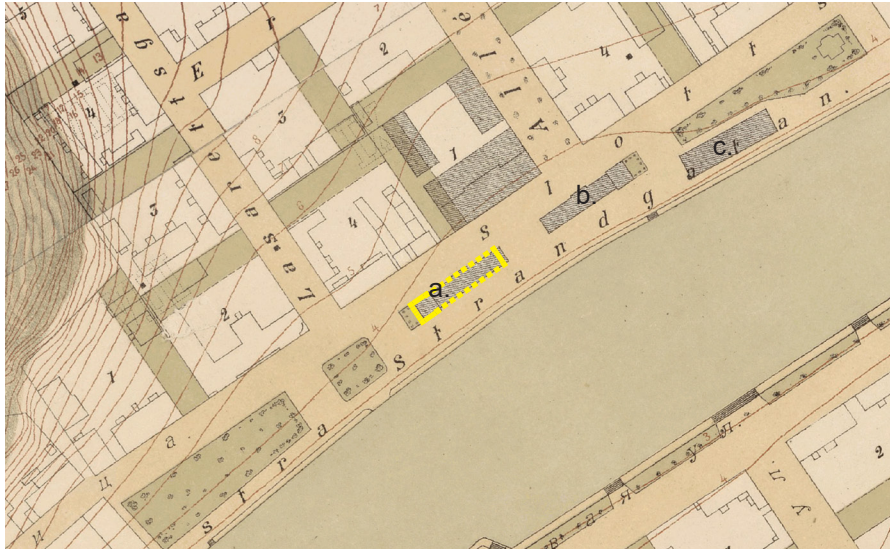

Aurajoen rannan pengerrystä ajoittamattomassa valokuvassa. Kuva on todennäköisesti otettu tavarasuojien rakentamisen aikana 1890-luvulla, vasemmalla kuvassa näkyy tavarasuojan katto. Kyseessä on todennäköisesti viimeisenä rakennettu avoin tavarasuojaj, joka nykyään on purettu. Taustalla näkyy niin ikään nykyään purettu Hotel du Nord, Linnankatu 36 kohdalla. TKM.

Aurajoen itäisen rannan puolelta kuvatussa valokuvassa näkyy alempi höyrylaivasatama tavarasuojineen vastapäisellä rannalla. Kuvaaja N. Hauvonen, 1895. TKM.

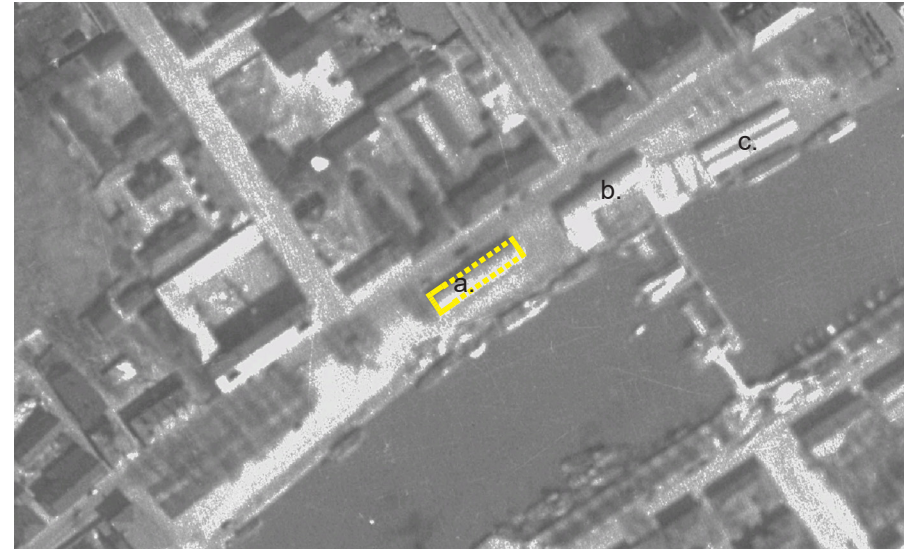
ALUEEN KEHITYS

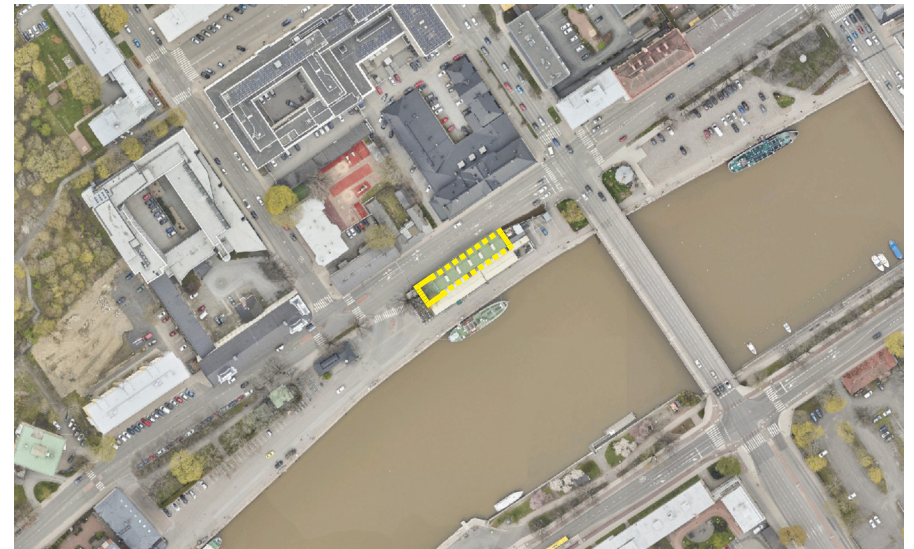
Kartta 1894 Tavarasuojia rakennettiin kaksi lähes samanlaista, nykyinen Vaakahuone (a.) ja pohjoisempi (b.) nykyisen Martinsillan kohdalla. Lähemmäksi jokea rakennettiin avoin tavarasuojaja (c.) Turun kaupunki.

Ilmakuva 1958 Martinsilta näkyy valmiina. Rakennus oli yhä sataman käytössä. Turun kaupunki.

Ilmakuva 1939 Hieman epätarkassa ortokuvassa näkyy, että Martinsillan rakentaminen on aloitettu. Pohjoisemmat kaksi tavarasuojaa (b. ja c.) purettiin seuraavana vuonna. Turun kaupunki.

Ilmakuva 2025 Tavarasuojan eteen on 1990- ja 2000-luvulla rakennettu paviljonkirakennelmia ja se on ollut ravintolakäytössä 1990-luvulta lähtien. Turun kaupunki.

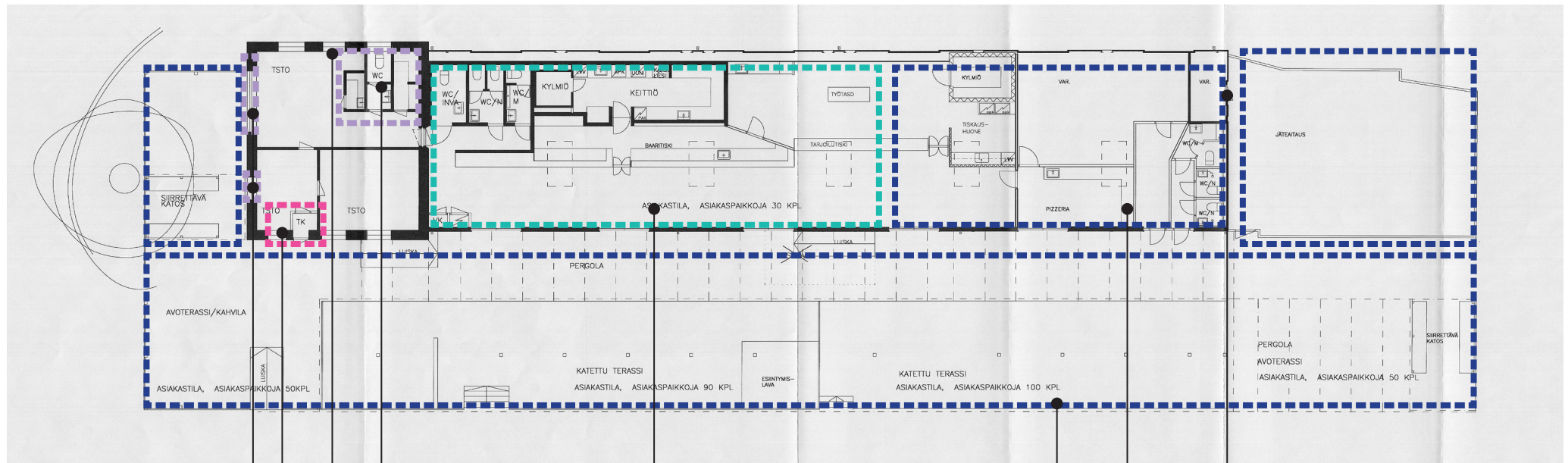
MUUTOSKAAVIOT

Piirustukset Turun rakennusvalvonta, rakennuslupa 2002-605. Arkkitehti Harri Laine, piirustukset päivätty 19.5.2003.

	ajottamattomat muutokset		muutokset 1990-luku
	muutokset 1930-luku		muutokset 2000-luku

Alkuperäinen
tiilirakenteinen osa

Alkuperäinen peltirakenteinen varasto-osa

Wc-tilat rakennettu, ajan-
kohta ei tiedossa

Alkuperäinen ovi peitetty sisä-
puolelta

Sisääkäyntiä muutettu
vuonna 1939

Päädyn aukotuksia muutettu
arviolta 1920–30-luvuilla

Varastotila muutettu ravintolaksi
1997, muutoksia tehty 2000–2003

Uusi ovi 2000–2003

Odotustila ja varastotila muutettu ra-
vintolatilaksi ja wc-tiloiksi 2000–2003

Terassi rakennettu 2000–2003

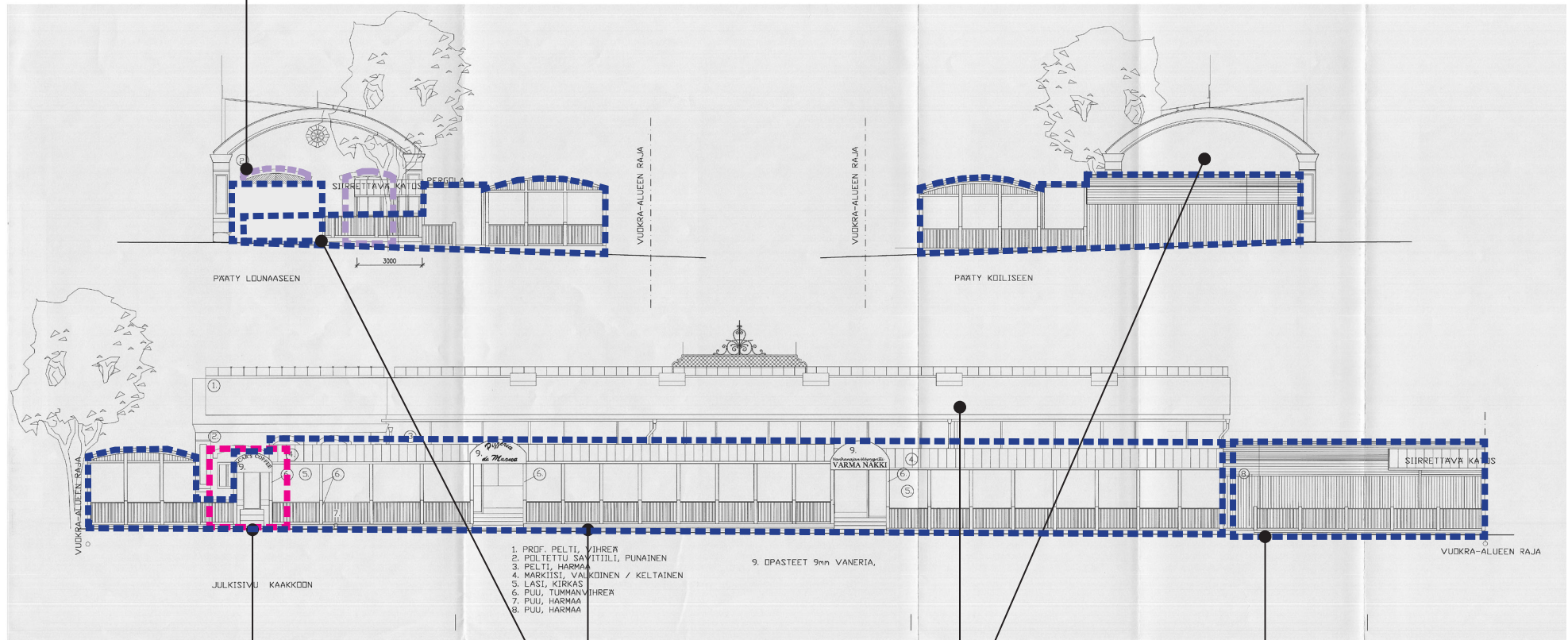
ajottamattomat muutokset

muutokset 1990-luku

muutokset 1930-luku

muutokset 2000-luku

Päädyn aukotuksia muutettu
arviolta 1920–30-luvuilla

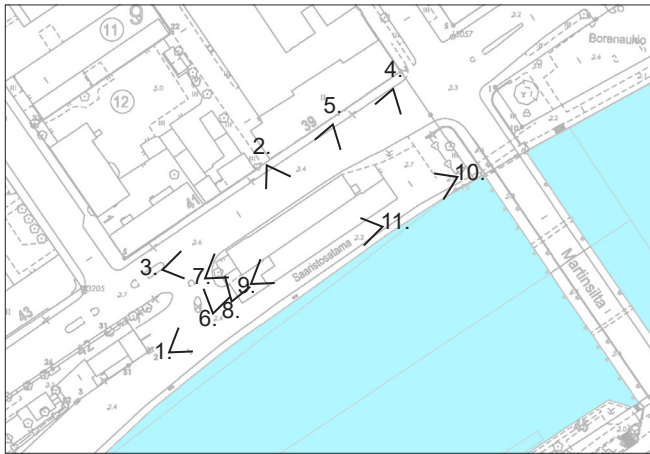
Ovi ja ikkuna muutettu 1939

Terassit rakennettu 2000–2003

Julkisivut ovat säilyneet
pitkälti alkuperäisenä terassi-
rakenteiden takana

Jäteaitaus rakennettu 1997 ja
2000–2003

NYKYTILAVALOKUVAT

Valokuvauspaikat. Kaikki valokuvat Anna Solin 13.10.2025.

1. Rakennus kuvattuna lounaasta, sen lähiympäristö on asfaltoitu ja on käytössä pääosin pysäköintialueena. Jokirannassa on vilkas kävely- ja pyöräliikenne. Höyrylaiva Ukkopekka on ankkurissa rakennuksen edustalla. Rakennuksen eteläpäädyssä kasvaa suuri puu. Rakennuksen edessä ja päädyissä on terassi- ja esiintymislavarakennelmia, jotka peittävät suurelta osin alkuperäisen julkisivun. Taustalla näkyy Martinsilta.

2. Julkisivu Linnankadulle on silynyt pitkälti alkuperäisenä. Julkisivuun on puhkottu iv-laitteiden läpivientejä, ilmeisesti kun varasto-osaan rakennettiin ravintola vuonna 1997.

3. Tiilirakenteisen osan julkisivu Linnankadulle on alkuperäinen. Ovi ei ole käytössä ja se on peitetty sisäpuolelta. Kulku ovesta olisi lähes suoraan ajoradalle. Aikaisemmin vieressä kulki jalkakäytävä.

4. Aidan takana on pysäköinti-, varasto-, ja jätehuollon tiloja. Vastakkaisella rannalla asuinkerrostalojen taustalla näkyy Martinkirkko.

5. Rakennuksen vierustalla Linnankadun ajorataa vasten rajaa ainoastaan kapea kaistale mukulakiveystä.

6. Rakennuksen lounaispuolen päädyn alaosan aukotusta on muutettu, todennäköisesti 1920- ja 1930-luvuilla. Julkisivuissa näkyy muutosten jälkiä. 1890-luvun valokuvan perusteella ikkunan kohdalla oli ovi ja viereinen ovi oli hieman eri kohdassa, niiden yläosa oli samankaltainen rapattu kaaridetelji kuin muissa aukoissa. Nykyään terassirakennelmat peittävät julkisivuja.

7. Päädyssä oleva koristeellinen pyöreä yläikkuna on säilynyt alkuperäisenä.

8. Tiilirakenteisen osan joen puoleista sisäänkäyntiä ja viereistä ikkunaa muutettiin 1930-luvulla.

9. Terassirakennelmat on rakennettu hieman erilleen rakennuksesta. Välissä on katosrakennelma. Tiilirakennuksen vierustalla kasvaa kaksi isoa koivua.

10. Terrassirakennelmat peittävät rakennuksen rannan puoleisen julkisivun. Ympäristö on kokonaan asfaltoitu.

11. Terrassit rakennettiin 2000-luvun alussa, kun tavarasuoja oli muutettu ravintolakäyttöön. Rakennuksen katolla näkyy alkuperäisiä kattoikkunoita.

PIIRUSTUKSET JA RAKENNUSLUVAT

1890 Uudisrakennus, Actiengesellschaft für Eisen- und Wellblech-Constructionen vormals Breest&Co, Berlin.

Piirustuksia ei löytynyt kaupunginarkistosta.

1927 Muutos **Piirustuksia ei löytynyt kaupunginarkistosta.**

1930 Muutos **Piirustuksia ei löytynyt kaupunginarkistosta.**

1939 Muutos, ”Piirustus muutoksia varten suojassa A1 alisatamassa Turussa”, Turun satamarakennustoimisto. Piirustus päivätty 24.2.1934. Hyväksymistarkistus 19.5.1939. Tiilirakenteisen osan pariovi muutettiin yksilehtiseksi oveksi ja viereiseksi ikkunaksi. Sisäpuolelle rakennettiin tuulikaappi. Rakennusvalvonta digitoitu rakennuslupa.

1956 Muutospiirustus, Turun kaupungin talorakennusosasto. Piirustus päivätty 30.10.1956. Hyväksymistarkistus 9.8.1957. Pisoaari rakennettiin tavarasuojan itäpäättyyn. On nykyään purettu. Rakennusvalvonta digitoitu rakennuslupa.

1997 Muutos, Arkkitehdit Arosuo & Vapaavuori. Piirustus päivätty 4.2.1997. Loppukatselmus toimitettu 28.8.2001. Tavarasuojahallin muuttaminen kesäravintolatilaksi ja varastotilaksi. Rakennusvalvonta digitoitu rakennuslupa, lupatunnus 1997-99.

2000 Muutos, Arkkitehti Harri Laine. Piirustus päivätty 23.5.2000. Loppukatselmus tehty luvan 2002-605 yhteydessä. Ravintola Vaakahuoneen eteen rakennetaan avoin ja katettu terassi. Rakennusvalvonta digitoitu rakennuslupa, lupatunnus 2000-593.

2002 Muutos, arkkitehti Harri Laine. Piirustus päivätty 18.6.2002. Loppukatselmus tehty luvan 2002-605 yhteydessä. Terrassin kattaminen ja aitaaminen, uudet wc:t. Rakennusvalvonta digitoitu rakennuslupa, lupatunnus 2002-239.

2003 Muutos, arkkitehti Harri Laine. Piirustus päivätty 19.5.2003. Loppukatselmus 11.7.2003. Wc-tilojen muutoksia, luiskien rakentaminen, huolto- ja pysäköintijärjestelyt, julkisivumuutoksia terasseihin (maailmat, katokset, värit, varusteet). Rakennusvalvonta digitoitu rakennuslupa, lupatunnus 2002-605.

LÄHTEET

Arkkitehtitoimisto Hanna Lyytinen Oy, 2011.
Mars-kortteli, Rakennushistoriaselvitys. VIII kaupunginosan kortteli 9, tontit 11 ja 12 (Linnankatu 39–41). 15.8.2011. Turun kaupunginmuseo.

Kaarea, 2021. Julkisivujen huoltomaalaus / vesikaton pinnoitus. Maalausselostus 23.2.2021. Turun kaupunki.

Pakola, Johanna, 2013. Höyrylaiva Ukkopekka. Höyrylaivaosakeyhtiö s/s Ukkopekka. Saatavilla digitaalisena: <https://online.fliphtml5.com/lmjtr/yaxq/#p=2>
Haettu 23.10.2025

Sellakka Oy, 1999. Väritutkimus. Turun kaupunginmuseo.

Piirustukset

Maistraatin pääpiirustukset. Turun kaupunginarkisto (TKA)

Turun rakennusvalvonta (RakVa)

Kuvat

Vanhat valokuvat, Turun kaupunginmuseo (TKM)

Kartat ja ortokuvat, Turun karttapalvelu, Turun kaupunki

Nykytilan valokuvat, Anna Solin 13.10.2025

Palovakuutukset

Keskinäinen vakuutusyhtiö Tarmon lakkautettujen ainaispalovakuutusten arkisto. Lakkautettujen ainaispalovakuutusten vakuutuskirjat. Kansallisarkisto.

Saatavilla digitoituna Astia-verkkopalvelun kautta (21.10.2025):

https://astia.narc.fi/uusiastia/kortti_aineisto.html?id=1328423131

Palovakuutusnumero 17076 (vuosi 1892 ja 1897, tarkistus vuonna 1902). Vakuutuskirjat, Turku, Nro 16963–18193 (1800-luku-1800-luku, tiedostot 337–345).

Palovakuutusnumero 28205 (vuosi 1909). Vakuutuskirjat, Turku, Nro 27538–28256 (1900-luku-1900-luku), tiedostot 950–957.

Palovakuutusnumero 35299 (vuosi 1917 ja 1920. Vakuutuskirjat, Turku, Nro 34184–35310 (1900-luku-1900-luku), tiedostot 908–919.

Kansalliskirjaston digitaaliset aineistot

Kaupunginvaltuuston kokous 4.10.1888, päätettiin rakentaa tavarasuojat rautarakenteisina

Aura, 05.10.1888, nro 233, s. 2
<https://digi.kansalliskirjasto.fi/sanomalehti/binding/69018?page=2>

Viitattu 20.10.2025

Kaupunginvaltuuston kokous 24.1.1889. Päätettiin tilata saksalaiseen valmistajan tavarasuojat.

Åbo Underrättelser, 25.01.1889, nro 23, s. 2
<https://digi.kansalliskirjasto.fi/sanomalehti/binding/38573?page=2>

Viitattu 15.10.2025

Urakkahuutokauppa tavarasuojien perustustöistä ja suojiin kuuluvien kivirakennusten rakentamisesta

Aura, 27.03.1889, nro 72, s. 2
<https://digi.kansalliskirjasto.fi/sanomalehti/binding/73679?page=2>

Viitattu 20.10.2025

Tullikamari ja pohjatytöt tavarasuojiin

Åbo Underrättelser, 28.04.1889, nro 113, s. 2
<https://digi.kansalliskirjasto.fi/sanomalehti/binding/4280?page=2>

Viitattu 15.10.2025

Höyrylaiva Per Brahe tuo tavarasuojat Turkuun

Åbo Tidning, 03.07.1889, nro 176, s. 2
<https://digi.kansalliskirjasto.fi/sanomalehti/binding/43725?page=2>

Viitattu 15.10.2025

Maininta insinööri Max Gustavista

Åbo Underrättelser, 25.01.1890, nro 23, s. 2
<https://digi.kansalliskirjasto.fi/sanomalehti/binding/362954?page=2>

Viitattu: 24.10.2025

